

Ginnungagap

Fag: Kristendom

Fase: Melletrin

Udarbejdet af John Rydahl. Dette undervisningsmateriale er ophavsretligt beskyttet og må alene anvendes af FortælleTids abonnenter.

Forløbet er estimeret til 3 lektioner

Brug evt. time-timer, så eleverne kan følge med i, hvor længe de skal arbejde med de forskellige opgaver.

Forslag til undervisningsmål:

- At eleverne får kendskab til forestillingerne om verdens opståen i nordisk mytologi.
- At eleverne opnår forståelse for myten som genre og af skæbnen som fænomen.
- At eleverne får indsigt i og reflekterer over det almenmenneskelige tema om fadermord i relation til deres egne erfaringer.

Fælles mål til dette forløb

Der arbejdes med de opstillede forslag til undervisnings- og læringsmål inden for rammerne af og frem mod opfyldelse af kompetencemålene for følgende kompetenceområder:

- Livsfilosofi og etik
- Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Lærer/Vikarvejledning

Selve undervisningsmaterialet er udformet så enkelt som muligt, så du kan bruge det direkte i din undervisning. Elevarket til materialerne ligger på hjemmesiden i pdf. Hvis du vil rette til, til dine elever, kan du downloade det direkte i Word [her](#).

Materialet forløber i tre steps

Før fortællingen:

Det er i Før fortællingen, at vi skærper elevernes fokus, motivation og lyst til at arbejde med materialet.

Eleverne skal undres og forundres, da det skaber en relation til et materiale, så de hænger i og bibeholder koncentrationen.

Det kan gøres ved allerede nu at løse opgaverne på Elevark 1.

Under fortælling:

Her skal eleverne vide, hvad de skal lytte efter, da det fastholder dem og bidrager til endnu større nysgerrighed. At give dem fokuspunkter under fortællingen gør fortællingen overskuelig og målretter deres koncentration.

Elevark 2 er til under fortællingen. Du kan også vælge, at I sammen hører fortællingen igennem én gang uden at lave noter og derpå igen med elevarket.

Efter fortælling:

Her skal eleverne selv skabe, være kreative og gøre materialet til deres eget. De skal derfor selv arbejde med fortællingen. De kan bruge stikord fra elevark 2 og tegne hvordan verden blev skabt og så ud ifølge den nordiske mytologi. Herefter kan eleverne sammenligne de stikord de tog på elevark 1 med tegningerne og drøfte forskelle og ligheder.

Eleverne kan undersøge hvordan verden er opstået ved i mindre grupper at diskutere spørgsmålene i elevark 3.

Eleverne kan i grupper diskutere og forholde dig til forholdet mellem tradition og fornyelse, fx ved at finde på en situation, hvor de selv har været utilfredse med noget, deres forældre har sagt eller gjort, og så lave en statue, som viser, hvordan man gør oprør mod sine forældre, og hvordan de reagerer.

Grupperne kan vise deres statuer for hinanden og lade de andre grupper give et bud på, hvad det er, der gøres oprør imod, og hvordan forældrene reagerer.

Baggrundsmateriale til læreren til efter fortælling:

Verden arrangeret af Ymers kropsdele:	Af guderne fik mennesket:
Kødet: Jorden	Odin: Den ånd, der gjorde dem levende
Blodet: Hav og vand	
Kraniet: Himmelhvælvingen	Vile: Forstanden og evnen til at bevæge sig

Hjernen: Skyerne	
Knoglerne: Bjerge	Ve: Sanserne og deres brug
Tænderne: Sten	
Øjenvipperne: Hegnet om Midgård	Mennesket blev formet af træ, der havde ligget i vand

Myte:

Mytegenren kan defineres som fortællinger om verdens indretning og livets vilkår. Myterne er kendetegnet ved, at de ikke kan tidsfæstes eller henføres til en bestemt forfatter. De synes at være opstået som mundtlige overleveringer og på baggrund af tusinder af års erfaringer med menneskets eksistensvilkår, som så på et tidspunkt er blevet skrevet ned.

Af samme grund var den oprindelige betydning af ordet 'myte' også Sandhed med stort S. Myterne indeholdt nemlig den til rådighed værende indsigt i livets mysterier. Siden – med naturvidenskabens tiltagende indflydelse – undergik betydningen af ordet en forandring, så det nu nærmest er det samme som en løgn.

Men spørgsmålet er, om det er en sand ændring eller om naturvidenskab og religion blot siger noget forskelligt om tilværelsen.

I mytisk forstand kan man fx sige, at pointen i en skabelsesmyte er, at livet er en gåde eller et mysterium og tillige en gave, som vi som mennesker ikke skylder os selv, men har fået skænket og derfor bør være taknemmelige over og forvalte på de givne vilkår.

Skæbnetro:

Der optræder inden for de fleste religioner retninger, som tillægger fænomenet skæbne en særlig betydning. Skæbnetro er en forestilling om, at højere magter, af den ene eller den anden slags, råder om menneskers liv – herunder hvordan det skal gå vedkommende, samt hvornår og hvordan hver enkelt skal dø. Og det særlige ved skæbnetroen er, at det ifølge den ikke er muligt for mennesket at ændre sin skæbne.

De højere magter er, når det drejer sig om skæbne, ofte kvinder og altså skæbnegudinder.

I den nordiske mytologi hedder skæbnegudinderne Urd, Vedandi og Skuld. De sidder i Urds brønd og spinder hvert enkelt menneskes livstråd.